

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/282/2020
Identifikačné číslo spisu:	6712210253
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:6712210253.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne H. W., bývajúcej vo Z., B. XXX/XX, zastúpenej advokátskou kanceláriou URBÁNI & Partners s. r. o., so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 17, IČO: 36 646 181, proti žalovanému mestu Zvolen, so sídlom vo Zvolene, Námestie slobody 2, IČO: 00 320 439, o náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva vecným bremenom, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 15 C 124/2012, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. júna 2017 sp. zn. 15 Co 625/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen uznesením č. k. 15 C 124/2012-317 z 25. augusta 2015 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 6 835,- eur podľa položky 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o súdnych poplatkoch“).

2. Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalovaného uznesením č. k. 15 Co 625/2015-330 z 27. júna 2017 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne. Konštatoval, že predmetom prejednávanej veci nie je vzťah, ktorý by vznikol pri zabezpečovaní verejných potrieb a spoločensky prospešného záujmu a ani s ním bezprostredne nesúvisí, preto žalovaný neopodstatnene namietal, že sa naňho ako poplatníka vzťahuje osobné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. b) Zákona o súdnych poplatkoch.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pretože ho súdy nesprávne zaťažili poplatkovou povinnosťou tam, kde mu nevznikla. Predmetom daného sporu je

náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva žalobkyne k pozemkom vecným bremenom zriadeným zo zákona a vo verejnom záujme, keďže na týchto pozemkoch je umiestnená stavba základnej školy a telovýchovného zariadenia a slúžia ako školský areál. Podľa jeho názoru, ide o vec verejného a spoločensky prospešného záujmu, v ktorej je ako orgán územnej samosprávy oslobodený od platenia súdnych poplatkov. Navrhol rozhodnutia súdov oboch nižších inštancií zrušiť.

4. Žalobkyňa sa k podanému dovolaniu žalovaného nevyjadрила.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), za ktorú koná jej zamestnanec s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. b) CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal najskôr, či sú splnené procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného treba ako procesne neprípustné odmietnuť (§ 447 písm. c) CSP).

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Podľa § 421 ods. 1, 2 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

8. Civilný sporový poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorého mimoriadna povaha sa prejavuje, okrem iného, aj v prísne regulovaných predpokladoch jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

10. V prejednávanej veci súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie uznesením č. k. 15C/124/2012-317 z 25. augusta 2015. Toto uznesenie bolo vydané ešte za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku, ktorý pripúšťal odvolanie proti takémuto uzneseniu. Žalovaný tento opravný prostriedok riadne využil 10. septembra 2015. Odvolací súd o podanom odvolaní rozhodol (t. j. 27. júna 2017), pričom s účinnosťou k 1. júlu 2016 došlo k zmene procesnej úpravy a Občiansky súdny poriadok bol nahradený Civilným sporovým poriadkom, ktorý prípustnosť odvolania proti takémuto uzneseniu vylučuje.

11. V zmysle prechodného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP, ale právne účinky úkonov (a teda aj odvolania), ktoré nastali pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (t. j. do 30. júna 2016), zostali zachované, a tak zostala zachovaná aj povinnosť odvolacieho súdu o podanom odvolaní žalovaného riadne rozhodnúť. Odvolací súd o ňom rozhodol uznesením z 27. júna 2017, proti ktorému žalovaný 30. augusta 2017 podal dovolanie pre nesprávne právne posúdenie veci. Dovolanie žalovaného bolo podané už za účinnosti Civilného sporového poriadku, a preto je potrebné posúdiť podmienky jeho prípustnosti podľa tohto procesného predpisu.

12. Prípustnosť dovolania z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci je upravená v § 421 ods. 1 a 2 CSP, pričom druhý odsek tohto ustanovenia ju vymedzuje negatívne. Stanovuje, že dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP. Uvedené negatívne vymedzenie prípustnosti je vyjadrením koncepcie, že dovolací súd ako súd mimoriadnej opravnej inštalácie má byť primárne súdom právnym, a preto sa prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie má vždy vzťahovať na riešenie meritorných právnych otázok. Uznesenia vymenované v ustanovení § 357 CSP sú uzneseniami procesnej povahy, ktoré súd vydáva bez toho, aby sa predmetom sporu vecne zaoberal, a preto ich prieskum dovolacím súdom z hľadiska (ne)správneho právneho posúdenia je logicky i teleologicky vylúčený.

13. Uznesenie o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok je podľa svojej povahy takisto procesným rozhodnutím, ktoré súd vydá bez toho, aby vec meritorne (vecne) prejednal. Podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 platí, že na konanie vo veciach poplatkov sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (§ 14 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch). Ustanovenie § 357 CSP obsahujúce taxatívny výpočet uznesení, proti ktorým je odvolanie prípustné, uznesenie o uložení poplatkovej povinnosti neuvádza, z čoho a contrario vyplýva, že takéto uznesenie nemožno podľa zákona odvolaním úspešne napadnúť.

14. V danom prípade vznikla procesná situácia, kedy podané dovolanie žalovaného nie je ustanovením § 421 ods. 2 CSP výslovne vylúčené, pretože uznesenie o uložení poplatkovej povinnosti nie je uznesením vymenovaným v § 357 písm. a) až n) CSP. Na druhej strane je, ale potrebné uviesť, že uznesenie o uložení poplatkovej povinnosti nie je v § 357 CSP vymenované z dôvodu, že zákonodarcu mal úmysel v novej procesnej úprave vylúčiť možnosť napadnúť takéto rozhodnutie procesnej povahy akýmkoľvek opravným prostriedkom, vrátane odvolania (preskúmanie správnosti takýchto procesných uznesení má byť podľa dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku zabezpečené prostredníctvom inštitútu sťažností). Preto možno uzavrieť, že ak aktuálna právna úprava Civilného sporového poriadku vylučuje uskutočnenie riadneho opravného prieskumu proti uzneseniu vo veci súdnych poplatkov odvolacím súdom, o to viac (argumentum a minori ad maius) treba za vylúčené považovať preskúmanie tohto súdneho rozhodnutia aj dovolacím súdom, ak sa dovolanie podáva z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, a to aj napriek tomu, že výslovne sa nejedná o uznesenie uvedené v § 421 ods. 2 v spojení s § 357 písm. a) až n) CSP.

15. Uvedený právny názor bol predmetom zjednocovacej praxe najvyššieho súdu a bol publikovaný ako judikát v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 9/2018 pod č. 81/2018, s právnou vetou, ktorá znie: „Proti rozhodnutiu o súdnom poplatku vydanom súdom prvej inštalácie v čase účinnosti právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku umožňujúcej podanie odvolania, pričom podľa § 357 CSP, ale odvolanie proti tomuto rozhodnutiu už nie je prípustné, nebude prípustné ani dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 421 ods. 1 CSP.“

16. Dovolací súd považuje za potrebné v tejto súvislosti ešte dodať, že prípustnosť dovolania proti uzneseniu vo veciach týkajúcich sa súdnych poplatkov bola výslovne vylúčená aj v predchádzajúcej procesnej úprave (§ 239 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 1. januára 2015).

17. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že uznesenie o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok je procesným rozhodnutím, ktoré nespĺňa kritérium zásadnej právnej významnosti z hľadiska prípustnosti dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože Civilný sporový poriadok je postavený na koncepcii, že nie je daný všeobecný záujem na rozhodovaní odvolacieho súdu o právnych otázkach vyvstávajúcich z procesných rozhodnutí bez presahu do merita veci. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je vylúčená, a preto dovolací súd dovolanie žalovaného ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, odmietol podľa § 447 písm. c) CSP. Vzhľadom na rozhodnutie z procesných dôvodov, vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia dovolací súd neposudzoval.

18. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.